

Herinneringen aan Spanje.

grootsch haar starre omgeving, dat ons — nadat we in de schemering naar de oevers der Taag waren gedaald (de lichten van kleine hutten weerspiegelden erin), nadat we waren gegaan door de enge straten, en onder het heldere lamplicht ons avondmaal nuttigden, — toch het groot-geziene als het meest reële voor oogen stond.

Zoo dwingt Toledo tot droomen en staat het naar waarheid in herinnering als een reusachtig museum onder blauwen hemel. Haar cathedraal rijst in trotsche gothiek boven de stad. Ontelbaar zijn de schatten er geborgen, de prachtige kapellen, de rijke detailversiering. Uren kan men blijven en bewonderen onder het kleurige licht der prachtig gebrande boogvensters. Het is stil onder de hooge gewelven, een enkele figuur bestijgt de trappen van het altaar: een geestelijke die er even vertoeft; een vrouwtje gaat met kleppende muiltjes, haar mandje aan den arm, binnen de kerk — ze slaat even de tip van haar doek over 't hoofd (vrouwen mogen niet ongedekt hier komen), knielt of buigt voor 't altaar en verdwijnt weer door een tegenoverliggende deur; ze nam haar naasten weg naar huis misschien.

De gewelven van Toledo's cathedraal rijzen niet zoo hoog als die van Sevilla, maar waarheen men ziet, er zijn schatten geborgen. Helaas detoneert een onwaardige barokversiering, aangebracht achter het koor, maar wanneer men naar boven ziet en het oog volgt het langzaam afnemend, kleurig licht, dat, lager komend, zich diffuus aaneensluit tot een half-duister, en wanneer in dat gebroken licht de schoonheden der zoovele kapellen tot u komen, dan is Toledo's cathedraal wel de kroon van Toledo. Haar capilla mayor, die van Santiago, die der Reyes Nuevos, zijn prachtig; de banken in het koor intarsia van de fijnste kunst, de jaspis en albasten zuilen, die de albasten zoldering dragen, het beeldhouwwerk — alles is overweldigend mooi. Ook de sala capitular met haar prachtige portaal, met de artesonade zoldering en marmer ingelegden vloer, is ernstig en schoon. De statige ruimte van de kapittelzaal, men gaat ze door met het beklemmend gevoel, dat alles slechts vluchtig kan worden gezien. Onder deze kerk is een

chrypta; 88 zuilen dragen de laag gebouwde zoldering. Zulk een krypt heeft door haar mystiek duister en de algeheele afwezigheid van elke versiering, iets wonderbaar aantrekkelijks.

Gaat men door een van de schoone poortingen dezer imposante cathedraal, dan onmiddellijk regent het zegewenschen op uw hoofd van ellendige, treurige bedelaars, die gehurkt zitten op de trappen. Klagend houdt de een u zijn verminkte hand voor, de ander staart u met blinde oogen in 't gelaat: een koor van jammer, waaraan ge niet weet te ontsnappen. Hier was het de eerste maal, dat het bedelen in Spanje onze beklemdheid opwekte. Niet voornamelijk om het veeleischend en lastig opdringen van de helaas terugstootende ongelukkigen, maar om het feit, dat de overheid niets doet hen een menswaardiger leven te verschaffen.

Het bedelen in Spanje is niet, als ten onzent, een schande, en zij die geven doen een godewelgevallig werk. Maar de grootste oorzaak dat steeds zich zulk eene opeenhooping van ongelukkigen aan de kerkdeuren verzamelt, moet worden gezocht in het drukke vreemdelingenverkeer. Degenen, die in rijkdom zich het genot van reizen kunnen verschaffen, hun hart schrikt bij het zien van zulk een tegenstelling, en men geeft — ofschoon verstandigen aarzelen, en terecht. Maar ook vroolijke, kleine bedelaars heeft Toledo. Zoo dra eenig voorbijganger eenigszins afwijkt in kleederdracht, loopen ze hem terzijde en wijzen hem een der merkwaardigheden van de stad; daar er zeer vele bijzonderheden zijn en Toledo niet groot is, vindt men allicht iets in de nabijheid. Men wijst u iets en vervolgt onmiddellijk: „una perita, signori?“, en herhaalt die vraag in alle talen der wereld. Toch gunt men gaarne den vroolijken schooljongens hunne „perita“, wanneer ze u terechtbrengen in de verwarrende straten der stad. Op deze wijze kwamen we ook in de voormalige moskee El Christo de la Luz.

Naar de legende luidt, werd een sedert den Gothentijd ingemetseld kruis daar weer uitgegraven; de kleine lamp ervoor was nog brandende. Het paard van den grooten cid knielde ervoor, toen hij zegevierend de stad binnenreed. Onaanzienlijk en vervallen van